

Vinko Žitnik | Naš čas

Krogi

Na ribnik pada dež — nešteti krogi
se širijo in trò vrh vodne ploskve:
glej, z novo kapljo nov se krog razgrinja,
a prejšnji strt, zdrobljen pod njim izginja.
Kaj niso ljudstva, narodi v neslogi
kot krogi, troči se, z orožjem zbrani
krog Rima, Tokia, Pariza, Moskve?
A gesla, vzroki v ménji neprestani
dežé na svet — zdaj tiše, zdaj močnejše;
vsak širi po človeštvu svoje meje
in se pod silo novega razblinja . . .

Brezposelni

Za delom, kruhom, lačni, razcapani,
brez strehe, iz družin in src izgnani
gredó, zastonj odpirajo vsa vrata
in strti mro na dnu krivic in blata.
A nas — pijane od idej in kruha —
ne ganejo njih stiske, bolečine;
strmeč na razne France in Staline
smo polni njih prevratnosti, napuha
in slepi ne vemò, da vse je zmota,
da vse pod soncem v breznu časa zgine
in da gre v večnost z nami le dobrota.

Kopači

Med trsjem v soncu rijejo kopači;
v široki vrsti sklonjeni nad lapor,
na pol nagí, ožgani v rebra, v lice,

vihté kot sužnji težke krčanice,
otirajo si pot s prsteno roko
in svoj napor utapljajo v pijači —
nad njimi pa nebo kot sinji prapor
čez našo zemljo plapolá visoko.
A spred na griču mrk, siv dvor stoji
kot ječa naših lepših dni, pravice
in tujca z žulji naših rok redi...

Žanjice

Pred zrelim žitom v polju so obstale,
s telesi, srpi h klasju se sklonile
in kakor stroji v delo se pognale.
Glej, naše setve pa plevel prerašča,
osat se vztrajno naših njiv polašča
in ljuljka našo dobro rast duši!
O, ko bi težke žetve se lotile
ter s srpi ljuljko in osat pobrale
med našim klasjem — naj plevel strohni —
pšenico pa še sončnim dnem pustile,
da v zdravo, kleno zrnje dozori!

Kovač

V mogočnih lokih kladivo vihti,
po težki gmoti smiselno udarja,
razžarjeno kriví jo in varí
in krog, celoto, glej, iz nje ustvarja! —
A kdaj mi sebi damo kladivarja,
ki svojo moč nad narodom sprostí,
nam vrne brate iz posesti tuje,
nas v ognju svoje duše prekali
in vse nas v eno združi in prekuje?
O vstani že, naš kladivar, iz nas —
kot v ješo padli smo v ta žgoči čas!